

LAILISUUSKASVATUS

Jyväskylän kaupunki, Ankkuritoiminta

Ankkuritoiminta

- Ankkuritoiminta kohdistuu lasten ja nuorten (Jyväskylässä alle 15-vuotiaiden) hyvinvoinnin edistämiseen ja rikosten ennaltaehkäisemiseen.
- Toteutetaan moniammatillisessa ankkuritiimissä, johon kuuluvat asiantuntijat poliisista, sosiaalitoimesta, terveystoimesta ja nuorisotoimesta.
- Tapaa nuoren ja hänen perheensä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

KURI

Ed
Enn
Moni

Ankkuritoimijoihin voit ottaa yhteyttä

- lasten ja nuorten tekemissä rikosasioissa
- lasten ja nuorten päihteiden käyttöön liittyen
- koulukiusaamistilanteissa (kun koulun omat toimet eivät ole riittäneet)
- koulu-uhkaepäilyissä
- vihapuhe-/ viharikosasioissa.

Edistäm
Ennalta
Moniam

Oppilaan velvollisuus suorittaa tehtävänsä ja käyttäytyä asiallisesti sekä opinnoissa edistyminen

- Oppilaalla on velvollisuus suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti.
- Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.
- Oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen tulee edistyä oppivelvollisen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

Kenenkään ei pitäisi joutua
sietämään kiusaamista tai
väkivaltaa.

Kiusaaminen

- Koulukiusaamisella tarkoitetaan sitä, että joku oppilas joutuu jatkuvasti kiusaamisen kohteeksi.
- Kiusaajia voi olla yksi tai useampia. Kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, haukkumista ja pilkkaamista, seurasta pois sulkemista, ilkeitä puheita – mitä tahansa sellaista, jolla pyritään vahingoittamaan tai loukkaamaan toista.
- Kiusaaminen merkitsee usein uhrin eristämistä luokan, ryhmän tai virtuaaliryhmän sosiaalisesta kanssakäymisestä.

Koulukiusaamisen roolit

- Uhri: oppilas jota toistuvasti kiusataan
- Kiusaaja: aloittaa kiusaamisen ja saattaa yllyttää muita mukaan
- Kiusaajan tukija: lähtee mukaan kiusaamiseen, nauraa kiusaajan mukana kiusaamiselle
- Puolustaja: on kiusatun puolella, yrittää saada kiusaamisen loppumaan

Kiusaaminen

- **Kiusaaminen on rikollista toimintaa, kun se täyttää lainsäädännössä rikokselle asetetut tunnusmerkit.**
 - kunnianloukkaus
 - laiton uhkaus
 - yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen
 - pahoinpitely
 - vammantuottamus

Kiusaamisen kohteeksi voi joutua kuka tahansa ja kiusatun on aivan turha etsiä syytä itsestään.

Kiusaaminen

- Lakikirjassa ei ole lieventävää tekijää nimeltä ”läppä” tai ”pränkki”
- ”Vitsi” ei vähennä teon vakavuutta
- Kiusaamisessa ei ole mitään järkeä, eikä sille ole oikeaa syytä. Kiusaamisen uhriksi voi joutua kuka vain
- Kerro luotettavalle aikuiselle jos sinua tai kaveriasi kiusataan, jotta asiaan voidaan puuttua!

TOISEEN HENKILÖÖN KOHDISTUNUT FYYSINEN TEKO TAI NETISSÄ JULKAISTUT ASIAT VOIVAT JOHTAA

- RIKOSILMOITUS
 - LASTENSUOJELUILMOITUS
 - VAHINGONKORVAUKSET
-
- Rikosoikeudellinen vastuu alkaa 15-vuotiaana. Alle 15-vuotiaan rikoksesta epäillyn osalta voidaan esitutkinnassa selvittää hänen osallisuutensa asiaan.
 - Esitutkinnassa voidaan lisäksi selvittää myös mahdollista vahingonkorvausta, omaisuuden takaisin saamista tai tarvetta lastensuojelun toimenpiteille, mikäli asian luonne tätä vaatii.

PÄIHTEET

- Alkoholi: Alkoholin hallussapito on kielletty alle 18 –vuotiaalta.
- Nikotiinituotteet: Tupakka, sähkötupakka (vape), nikotiinipussit ja nuuska. Kaikkien nikotiinituotteiden hallussapito on kielletty alle 18-vuotiaalta Suomessa.
- Huumausaineita ovat aineet, valmisteet ja kasvit, jotka määritellään huumausaineasetuksessa. Huumausaineet on kielletty kaikilta.

VAPETUS ELI SÄHKÖTUPAKKA

- Sähkösavuke eli sähkötupakka on akkukäyttöinen laite, jolla kuumennetaan laitteen säiliössä olevaa nestettä hengitettäväksi aerosoliksi. Laitteet voivat olla ulkonäöltään hyvin erilaisia, mutta ne kaikki toimivat samalla periaatteella.
- Sähkösavukkeiden nikotiini aiheuttaa voimakkaan riippuvuuden ja sillä on terveyshaittoja. Nikotiinin määrä voi vaihdella eri nesteiden välillä, jolloin riippuvuus saattaa muodostua nopeasti.
- Sähkötupakan osien kuumentuessa niistä irtoaa metalleja, jotka päätyvät höyryn mukana keuhkoihin. Nikotiinittomat nesteet ovat myös haitallisia.
- Lain määrittelemät myyntirajoitukset ja tupakointikiellot koskevat myös sähkösavukkeita.

Sähkösavukkeiden käyttöön liittyy haittoja (THL, 2023)

- Sähkösavukkeiden nesteissä ja aerosolissa on useita haitallisia aineita. Osa yhdisteistä on samoja, syöpävaarallisia yhdisteitä kuin tupakansavussa, mutta määrät ovat yleisesti pienempiä.
- Sähkösavukkeiden käyttö haittaa keuhkojen normaalia toimintaa ja alentaa keuhkojen toimintakykyä.
- Kokeellisten tutkimusten perusteella sähkösavukkeiden käyttö voi edesauttaa sydän- ja verisuonitaudeille altistavien muutosten syntyä.
- Sähkösavukkeen käytön yleisimpiä subjektiivisia terveyshaittoja ovat nielun ja suun alueen ärsytys, pääkipu, yskä ja pahoinvointi.

Mitäs jos jää kiinni päihteiden käytöstä alaikäisenä?

- Alle 15 vuotias -> Poliisi, puhutus vanhempien tai huoltajan kanssa
- Yli 15 vuotias -> Poliisi, puhutus vanhempien tai huoltajan kanssa ja sakko
- Lastensuojelu, sosiaalityöntekijä
- Oppilashuolto, psykiatrinen sairaanhoitaja
- Nuorisopalvelut, erityisnuorisotyöntekijä

- **Päihteiden käyttö on valinta, jonka jokainen tekee viime kädessä itse!**

A blue padlock icon is centered on the left side of the image. The background is a dark blue digital theme with glowing circuit lines, binary code, and a faint map of Finland. The padlock is a simple, stylized icon with a keyhole in the center.

NETISSÄ TAPAHTUNUT KIUSAAMINEN ON YHTÄ VAKAVAA JA VAHINGOITTAVAA KUIN KASVOKKAIN TAPAHTUVA KIUSAAMINEN

- **ÄLÄ LÄHETÄ TOISILLE LOUKKAAVIA VIESTEJÄ**
- **ÄLÄ LEVITÄ / JAA TOISISTA LOUKKAAVIA VIESTEJÄ, KUVIA TAI VIDEOITA**
- **POISTU KESKUSTELUISTA, JOISSA KIUSATAAN JA PUHUTAAN EPÄASIALLISTEesti JOSTAKIN HENKILÖSTÄ**
- **Voit syyllistyä rikokseen myös kirjoittamalla ja julkaisemalla toista halventavaa sisältöä. Arkaluontoisen ja loukkaavan materiaalin levittäminen voi olla rangaistavaa joko kunnianloukkauksena tai yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisenä.**

NETISSÄ TAPAHTUNUT KIUSAAMINEN ON YHTÄ VAKAVAA JA VAHINGOITTAVAA KUIN KASVOKKAIN TAPAHTUVA KIUSAAMINEN

- ÄLÄ KÄYTÄ TOISTEN SALASANOJA JA KÄYTTÄJÄTUNNUKSIA LUVATTOMASTI
- ÄLÄ KÄYTÄ VALEPROFIILEJA
- KERRO VANHEMMALLE, OPETTAJALLE, POLIISILLE TAI MUULLE LUOTETTAVALLE TAHOLLE SINUA HUOLETTAVISTA KESKUSTELUISTA JA VIESTEISTÄ

Somekiusaaminen

- Tarpeeksi vakavissa asioissa poliisi tutkii asian ja silloin viestit tulevat ilmi, vaikka olisi ne itse poistanut.
- Somekiusaamista tapahtuu kaikissa ikäryhmissä ja aina kiusaaja tai vihapostin lähettäjä ei edes itse tajua lähettämiensä viestien vakavuutta.
- Kenenkään ei pidä joutua sietämään kiusaamista.

Turvallisesti verkossa

- Muista, että nimimerkin takana voi olla kuka vain. Esim. nuori voi ollakin aikuinen tai eri sukupuolta.
- Jos tapaat nettikaverisi ensimmäistä kertaa, tee se julkisella paikalla ja ota huoltaja mukaan. Tapaa toinen turvallisesti!
- Jos vaihdat kuvia, niin muista ettet voi tietää onko toinen ottanut kuvat itsestään vai netistä.
- Sinä itse päätät mitä jaat itsestäsi, ei kukaan muu! Jos toinen painostaa sinua jakamaan itsestäsi kuvia tai haluaa seksuaalisävytteisiä videoita, poistu keskustelusta ja ilmoita tapahtuneesta luotettavalla aikuiselle, opettajalle tai poliisille.
- Aseta tilisi yksityiseksi, jolloin itse päätät kuka voi seurata tai laittaa sinulle viestiä. Ilmianna ja estä sinua häiritsevät käyttäjät! Netissä on mahdollista luoda oma turvallinen tila.

ÄLÄ JÄÄ YKSIN!

- Kiusaaminen voi aiheuttaa monenlaisia tunteita ja moni kiusaamisen uhri häpeää saamiaan viestejä, vaikka kiusaaminen ei koskaan ole kiusatun vika. Älä yritä ratkaista asiaa itse, vaan kerro asiasta aikuiselle.
- Hae rohkeasti apua
- Kerro asiasta jollekin luotettavalle aikuiselle
- Säilytä kuvat ja viestit tai ota näyttökuvat saamistasi viesteistä
- Ilmoita asiattomasta sisällöstä tai henkilöstä palvelun ylläpidolle
- Tee tarvittaessa rikosilmoitus poliisille

KIITOS!

ankkuritoiminta.fi

jyvaskyla.fi/nuoriso/neuvonta-ja-tuki/ankkuri

Edistämään nuorten hyvinvointia
Ennalta estämään rikoksia
Moniammatillisesti

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

POLIISI

A wide-angle photograph of a modern, multi-span bridge at night. The bridge is illuminated with warm white lights, and its reflection is visible in the calm water below. The sky is a deep blue with some clouds. In the background, a city skyline is visible, including a tall building on the right. The overall mood is serene and modern.

KIITOS!

Olkaa ihmisiksi!

JYVÄSKYLÄ